

Urgentie-Program 1946

vastgesteld door de Algemeene Vergadering op
24 April 1946.

De oorlogsjaren hebben aan ons Volk in sterke mate de overtuiging geschonken, dat levens- en wereldbeschouwing van de hoogste beteekenis zijn voor heel de samenleving. De Christelijk Historische Unie acht het daarom, mede in verband met de geestelijke verwarring van dezen naoorlogschcn tijd, haar plicht bij de publicatie van haar urgentie-program, voorop te stellen door welke beginselen zij zich op staatkundig gebied wil laten leiden.

Onder verwijzing overigens naar haar Beginselprogram, in het bijzonder naar de artikelen 1 tot en met 8, geeft de Christelijk Historische Unie de volgende

Algemeene richtlijnen.

a. Het geloof, dat God Souverein is over al het geschapene, dringt ons te streven naar het verstaan van Zijn wil en het volbrengen van Zijn geboden ook op staatkundig en maatschappelijk terrein.

b. Het gezag der Overheid moet worden geëerbiedigd en gehandhaafd, omdat het zijn oorsprong vindt in God.

c. De Overheid heeft zich te gedragen naar de eischen van de H. Schrift en — voorzoover van haar afhangt — de doorwerking van het Evangelie in het Volksleven te bevorderen. Daarom verwerpt de Christelijk Historische Unie de gedachte van den neutralen staat.

d. Alleen een staatsvorm, waarin de geestelijke vrijheid is gewaarborgd, kan worden aanvaard. Historie en heden wijzen in dit verband de constitutioneele monarchie onder het Huis van Oranje als staatsvorm voor Nederland aan.

e. Primaire taak van den staat is te waken voor het

recht, nationaal en internationaal. Voor zoover de staat daarenboven, tot wering van het kwaad en tot heil van het Volk, aan het volksleven leiding geeft, geschiede dit steeds met erkenning van het eigen recht der Kerk en van de maatschappelijke levenskringen, met zorgvuldige eerbiediging van de geestelijke vrijheid.

Na deze algemeene richtlijnen voorop gesteld te hebben, komt de Christelijk Historische Unie met de volgende

Urgente Punten.

1. Handhaving van den democratischen Regeeringsvorm.

2. Wijziging van de kieswet in dier voege, dat met behoud van het stelsel van Evenredige Vertegenwoordiging, een nauwer band ontstaat tusschen den volksvertegenwoordiger en den kiezer.

3. Zoo nauw mogelijke samenwerking met die partijen, welke den democratischen regeeringsvorm willen handhaven, teneinde door gemeenschappelijken arbeid de vele zorgen en moeilijkheden te overwinnen, waarin ons Volk tengevolge van den oorlog verkeert.

4. Versnelde berechting van politieke delinquenten opdat het rechtsgevoel van ons Volk niet langer worde beleedigd, maar ook opdat geen onrecht worde gedaan aan hen, die uit hun arbeid zijn gestooten of in hechtenis zijn genomen. Krachtige maatregelen tegen corruptie.

5. Handhaving van de drukpersvrijheid; tegen misbruik worde krachtiger dan voorheen gewaakt, mede door publiekrechtelijke organisatie van de pers.

Handhaving van het recht van vereeniging en vergadering met toezicht van Overheidswege, dat niet gehandeld wordt in strijd met de openbare orde en goede zeden.

6. De Overheid erkenne een interkerkelijk instituut, hetwelk zich officieel tot de Overheid kan wenden en waartoe de Overheid zich kan wenden met betrekking tot vragen die het geestelijk en zedelijk leven van het Volk raken.

7. Besliste afwijzing van een Staatsomroep. Erkenning van het recht der Kerk op een aantal zenduren ter vol-

doening aan haar taak haar boodschap uit te dragen door kerkdiensten, voordrachten, of lezingen zoowel tot de bevolking hier te lande als in de Overzeesche gebiedsdeelen.

8. Toekenning van grootere zelfstandigheid aan universiteiten en hoogeschoolen.

Beperking van de leerstof van de middelbare scholen met verdieping van de studie van enkele leervakken.

Karaktervorming bij alle onderwijs, in het bijzonder bij de opleiding van leerkrachten.

Invoering van godsdienstonderwijs op alle openbare scholen met vrijstelling voor die leerlingen, wier ouders zulks verlangen.

Bevordering van eenvoudig en degelijk ingericht ambachtsonderwijs, land- en tuinbouwonderwijs, nijverheids- onderwijs voor meisjes en landbouwhuishoudonderwijs. met het oog op het vormen van degelijke vaklieden en bekwame jonge vrouwen.

9. Actieve buitenlandsche politiek, overeenkomstig de waardigheid en de beteekenis van het Rijk in Europa en de Overzeesche gebiedsdeelen.

Bij uitbreiding van ons grondgebied in Oostelijke richting geschiede dit alleen ter verkrijging van oorlogsschadevergoeding, en met dien verstande dat de in bedoelde streken gevestigde Deutsche bevolking buiten het Nederlandsche gebied wordt verplaatst.

10. Behoorlijke inrichting van Vloot, Leger en Luchtmacht overeenkomstig de eischen van eigen veiligheid en internationale verplichtingen.

Behartiging van de godsdienstige en zedelijke belangen van den militair.

11. De inwendige aangelegenheden van de Overzeesche gebiedsdeelen worden met behoud van de Rijkseenheid ter behartiging overgelaten aan bevoegde organen in die gebiedsdeelen.

Aan inheemsche krachten worde ruime gelegenheid gegeven tot het bekleeden van Overheidsambten.

Aan zending en bijzonder onderwijs worde alle vrijheid van ontwikkeling gelaten.

Aan de stoffelijke belangen der bevolking worde bij

voortduring alle zorg besteed. Bevordering van de verdere ontplooiing van den bodemrijkdom van Nederlandsch-Indië.

12.. Spoedige maatregelen ter verzekering van de positie van alle oorlogsslachtoffers of wel van hun nagelaten betrekkingen. Vergoeding van door den oorlog geleden materiele schade op basis van vervangings- of herbouw-waarde.

13. De diensten van de landbouwende bevolking aan de andere bevolkingsgroepen bewezen, behooren naar denzelfden maatstaf te worden beloond als zij hare diensten aan de landbouwende bevolking beloond krijgt. Derhalve binding van de loonen in den land- en tuinbouw aan die van de industrieele arbeiders.

14. Uitbouw, verbetering en vereenvoudiging van de sociale verzekering. Betere verzorging van ouden van dagen en kleine zelfstandigen. Verplichte instelling van bedrijfspensioenen.

15. Actieve middenstandspolitiek, met krachtigen steun van door oorlogsgeweld vernielde levenskrachtige bedrijven. Vereenvoudiging van de Middenstandsdiploma's.

16. De ontwikkeling van het arbeidsrecht ga gepaard met de erkenning van het beginsel van arbeidsplicht. Bevordering van de publieke bedrijfsorganisatie.

17. Maatregelen tot herstel van verwoeste gebieden en tot het weder in werking stellen van industrie, handel, scheepvaart, visscherij.

Krachtige bevordering van den woningbouw, waarbij de huurprijzen binnen redelijke grenzen worden gehouden, en waarbij rekening worde gehouden met goede streekplannen en de gemeenten zoo noodig tot intercommunale samenwerking worden gedwongen.

18. Krachtige bevordering van de stoffelijke welvaart van ons Volk. Doelbewuste leiding van Overheidswege van het economische leven alleen zoo lang dit noodig is in verband met:

- a. de behoeften van het eigen volk;
- b. de export- en importmogelijkheden;
- c. de verzekering van arbeidsgelegenheden;
- d. de voorkoming van werkloosheid.

19. Bij de regeling van de zware lasten, die voorshands onvermijdelijk zullen zijn, worde ernstig rekening gehouden met de draagkracht der bevolkingsgroepen. Regeling der belastingen zoodanig, dat het ondernemersinitiatief niet wordt gedood. Ten aanzien van collaborateurs en profiteurs dienen ingrijpende fiscale maatregelen te worden getroffen. Krachtdadige en snelle inkrimping van het ambtenarencorps.